

Univerzita Karlova v Praze - Pedagogická fakulta

Katedra rusistiky a lingvodidaktiky

Posudek oponenta bakalářské práce

Jméno a příjmení studenta: Marika Zemánková

Název bakalářské práce: Lingvodidaktické aspekty stupňování přídavných jmen v ruském a anglickém jazyce

Studijní obor: Učitelství VVP pro základní a střední školy – anglický jazyk – ruský jazyk

Titul, jméno a příjmení oponenta práce: PaedDr. Zuzana Liptáková, Ph.D.

Hodnocení bakalářské práce:

Kritérium:	Maximální počet bodů	Získaný počet bodů
Aktuálnost a přiměřenost tématu	10	9
Formulace cílů a úroveň jejich naplnění	10	8
Vhodnost a přiměřenost metodiky zpracování	10	9
Vyváženost teoretické a praktické části, proporcionalita a návaznost jednotlivých kapitol	10	10
Přístup autora k řešení problematiky	10	9
Úroveň zobecnění a formulace závěrů	10	8
Reprezentativnost a rozsah použité literatury	5	4
Práce s odbornou literaturou a dodržování bibliografických norem	10	9
Jazyková úroveň práce	10	8
Formální náležitosti práce	5	5
Úroveň cizojazyčného resumé	5	5
Odborný přínos práce a možnost jejího praktického využití	5	4
Celkem	100	88

Stručné verbální hodnocení:

Práce se zabývá aktuálním a závažným tématem osvojování gramatického učiva a jeho prezentací v učebnicích, tvoří ji teoretická a praktická část. V teoretické části jsou velice stručně pojata lingvistická východiska s odkazem na autorčinu bakalářskou práci nazvanou Stupňování přídavných jmen v ruském a anglickém jazyce, kde je tato problematika rozpracována podrobně. Větší prostor je věnován lingvodidaktickým aspektům osvojování stupňování přídavných jmen zahrnujícím základní typologii cvičení.

Praktickou část tvoří 3 kapitoly: charakteristika kurikulárních dokumentů a jádro celé práce tvořící analýza 3 vybraných učebních souborů pro výuku RJ a 3 pro výuku AJ a popis a výsledky výzkumné sondy prováděné u studentů vybraných SŠ.

V úvodu diplomantka stanovila hlavní cíl, což je zkoumání daného gramatického jevu z lingvodidaktického hlediska, a dílčí cíle – vyhodnocení vybraných učebních souborů z pohledu osvojování stupňování přídavných jmen a ověření znalostí tvoření 2. a 3. stupně adjektiv v RJ a AJ, formou písemného testování skupiny studentů..

V závěrech autorka zhodnotila splnění cílů a shrnula výsledky analýz a průzkumné sondy. Součástí práce je seznam použitých zdrojů, zadávaný testy v příloze a ruský psaný resumé.

Práce má promyšlenou logickou strukturu a je přehledně členěna do kapitol, výjimkou je poslední odstavec na s. 43, který měl být patrně zařazen na jiné místo. Diplomantka prokázala, že se dobře orientuje v použité odborné literatuře a dokáže s ní samostatně pracovat. DP je psaná v češtině kultivovaným jazykem, autorka se však nevyvarovala hrubých chyb gramatických ani ortografických (např. str. 12!, 75..), chyb v interpunkci (např. 44, 51), ve stavbě věty (23). V teoretických východiscích někdy do přípony zahrnuje koncovky (např. s. 15), definovat syntax jako systém pravidel zajišťujících správný slovosled asi vzhledem k ruštině nelze. (s.23)

Diplomantka zvolila adekvátní metodologii zpracování tématu, formální stránka má odpovídající úroveň. Oceňuji přehledné a podrobné zpracování praktické části, zejména seznámení s provedením průzkumné sondy a vyhodnocování testů, které bylo jistě náročné. Práce zahrnuje pečlivě zpracované tabulky a grafy doplněné komentáři.

Za velmi důležité považuji to, že velká pozornost je věnována kritériím výběru vhodného učebního souboru. Tato problematika je pro výuku zásadní a je důležité, aby byla zohledněna vyučujícími CJ, kteří by měli mít rozhodující vliv na výběr učebnic.

Výhrady mám k analýze učebních souborů, kdy autorka zdánlivě detailně a uceleně charakterizuje prezentaci daného učiva v učebnicích a uvádí typy cvičení zaměřených na jednotlivé jevy, které velmi přehledně řadí do tabulek. Není proto zřejmé, proč např. při analýze 6. dílu souboru Pojehali neuvádí, že je zde prezentováno tvoření syntetického tvaru 3. stupně přídavných jmen (zmiňuje se pouze o opisném tvaru) a zejména proč je ignorováno zařazení produktivních cvičení v 1. i 5. lekci. Stejně tak při charakteristice celého učebního souboru zkresluje popis uvádění slovní zásoby (62). Vzhledem k těmto zjištěním se snižuje výpovědní hodnota celé analýzy i u ostatních souborů.

Co se týká testování znalostí tvoření komparativu a superlativu adjektiv, není pochyb o tom, že osvojení pravidel stupňování přídavných jmen a správné užívání tvarů v RJ i v AJ je nesmírně důležité a je třeba je průběžně procvičovat. Otázkou je, zda má smysl porovnávat jevy tak odlišné v obou jazycích (což diplomantka sama v úvodu konstatuje), pokud je navíc

jazyk s obtížnějším osvojovaným jevem vyučován u většiny respondentů kratší dobu a zkoumaný jev (jak vyplynulo z komentáře) byl u ruštiny osvojován nedávno. Možná by bylo přínosnější soustředit se na zkoumání jiných problémů v této oblasti (např. zjišťování úrovně osvojených znalostí tvarů 2. a 3. stupně s ohledem na pořadí jejich prezentace a nácvik, atd.) Je možné konstatovat, že cíle byly splněny a přes zmíněné výhrady DP doporučuji k obhajobě.

Doporučené otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

1. Přinesla průzkumná sonda nějaké neočekávané výsledky?
2. Jaký je praktický přínos práce (jak se dá práce využít)?
3. Můžete uvést příklady typu cvičení, které postrádáte ve zkoumaných učebních souborech?
4. Je nezbytné uvádět v učebnici ke každému gramatickému jevu řečová cvičení?

Doporučuji práci k obhajobě: ANO NE

Datum: 6.9.2016

Podpis oponenta bakalářské práce: Zuzana Liptáková, v.r.

